

Cenu Česká hlava převzal botanik Petr Pyšek, odborník na invazní ekologii

5.12.2022 - Leona Matušková | Akademie věd České republiky

Invazní druhy jsou rostliny a živočichové, které člověk přenesl, úmyslně či neúmyslně, do oblastí mimo jejich přirozený výskyt, kde se nekontrolovatelně šíří a mnohé mají nepříznivý dopad na biologickou rozmanitost, fungování ekosystémů, ekonomiku i lidské zdraví. Počet invazních druhů rostlin se neustále zvyšuje, po celém světě je jich v tuto chvíli zaznamenáno více než tři tisíce.

Petr Pyšek je spoluautorem koncepčního rámce invazí a klasifikace invazního procesu a zakladatelem světové databáze invazních rostlin GloNAF (Global Naturalized Alien Flora). Je autorem či spoluautorem více než 430 článků v impaktovaných časopisech. Jako jediný český vědec je na seznamu Highly Cited Scientists nepřetržitě od roku 2014 a v současnosti je nejcitovanějším invazním biologem na světě.

Petr Pyšek je nositelem řady tuzemských i mezinárodních ocenění; jeho přínos oboru ocenila Ecological Society of America, která mu udělila Robert H. Whittaker Distinguished Ecologist Award (2017), od International Society of Biogeography převzal Alfred Russel Wallace Award (2021). V tuzemsku získal cenu Neuron (2018) a Akademickou prémii (Praemium Academiae, 2010). V roce 2011 byl zvolen členem Učené společnosti ČR, je také čestným členem České botanické společnosti.

Inovace, technika i přírodní vědy

V soutěži Česká věda se udílely i další ceny. Cenu Invence společnosti ABB za významný objev, patent nebo vynález převzala Martina Benešová Schäfer (za výzkum a vývoj radioterapeutika na léčbu rakoviny prostaty).

Cenu Industrie společnosti IDEA StatiCa za nejlepší podnikovou inovaci získala firma CESNET. Ocenění Lorem Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra za nejlepší výzkum v oblasti zdravotnictví si odnesla Ilona Hromadníková (za způsob predikce vzniku komplikací při těhotenství způsobených vysokým krevním tlakem). Cenu Doctorandus za technické vědy společnosti ČEZ pro mladé vědce obdržel Petr Sezemský, jehož tématem je vývoj bioaktivních nanostrukturovaných povrchů vytvořených pomocí nízkoteplotního plazmatu. Cenu Doctorandus za přírodní vědy společnosti Veolia převzala Alžběta Dostálková za studium interakcí vedoucích ke skládání retrovirových částic.

Laureátům v několika kategoriích je národní cena Česká hlava předávána již od roku 2002. Podobnou soutěž pořádá iniciativa Česká hlava každoročně od roku 2007 i pro středoškolské studenty, a to pod názvem České hlavičky. Na oblast českého středního odborného školství se iniciativa zaměřuje v každoroční soutěži učňů Machři roku.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Cenu-Ceska-hlava-prevzal-botanik-Petr-Pysek-odbornik-na-invazni-ekologii>